

ság és Tildy Zoltán életével ért véget. Az egybegyűlt egyhangú és általános lelkesedéssel énekelték el a

Szózatot és a Kossuth-nóta hangjai mellett vonultak el a lélekemelő ünnepség színhelyéről.

Igy ünnepelte Szeged a köztársaság megszületését

(Szeged, február 1.) Az elmúlt napokban még a tél fagya dermesztette a szomoru magyar világot, február 1-én, a magyar köztársaság kikiáltásának napján ragyogva sütött ki a nap, eloszlatta a hideget, felmelegítette a szíveket, felderítette az arcokat, mintha külön erre az ünnepi napra tartotta volna erejét. Szeged utcáin nemzeti színű zászlókat simogatott a melegítő féli napsugár: a város zászlódszobájában ünnepelte a magyar köztársaság megszületésének napját.

Délután 2 órakor, a köztársaság kikiáltásának időpontjában a szegedi Nemzeti Bizottság a nagy befogadóképességű Belvárosi Mozában rendezett feledhetetlenül szép és emlékeztető ünnepséget. A mozi hatalmas nézőterét zsufolásig megtöltötte a város közönsége, tömött sorokban vonult fel a munkásság a köztársaságot éltetve. A páholyokban ott voltak az orosz katonai parancsnokság tagjai, a pártok és a hivatalok vezetőegyenesei, a felkészített színpadon pedig dr. Donátsy Kálmán, a Nemzeti Bizottság elnöke, és Dénes Leó elvtárs, polgármester vezetésével a pártok képviselői foglaltak helyet. Az ünnepség a Himnusz-szal kezdődött, a Nemzeti Színház zenekara és énekkara játszotta Vaszy Viktor igazgató-karnagy irányításával.

Donátsy Kálmán szavai vezették be az ünnepséget. Rámutatott, hogy a nemzet a köztársaság kikiáltásával olyan utra lép, amelyen megtalálja boldogulását. A királyság a magyarság ezeréves történelme alatt belőltötte hitvallását, elvégezte feladatát, sajnos, az utóbbi kétszáz év alatt rosszul. Most azonban új korszak következik, a magyarság a jövőben a magabiztos társadalmi és politikai életformát éli a köztársaságban.

A nézőteret zsufolásig megtöltő közönség Donátsy Kálmán beszéde alatt lelkesen éltette a köztársaságot és felállva ünnepelte annak megszületését.

Papdi György elvtárs mondta el ezután ünnepi beszédét:

— Amikor eljöttünk — mondotta —, hogy ünnepélyes keretek között proklamáljuk, egyben hitet tegyünk a magyar köztársaság mellett, kötelességemnek tartom, hogy legelőször is őszinte szívvel és szeretettel köszöntsem Szeged dolgozó népe és a szegedi Nemzeti Bizottság nevében a magy és szabad orosz nép vezérét, Sztálin marsallt, a felszabadító orosz hadsereget s annak képviselőit, Chajtovics és Kartjenov alezredeküket.

A jelenlévők lelkes éljenkiáltásai közben emlékezett meg ezután a szónok a szövetséges hatalmak többi nemzetéről is és a szomszédos demokratikus népekről, majd történelmi visszapillantást vetett a magyar nép ezeréves küzdelmeire. Beszélt a jobbagyosorban szenvedő magyar népről, kizsádosásairól, forradalmairól, amelyek azonban sorra elbuktak az uralkodóosztály önkényén. Elbukott 1848 és 1918 forradalma, így érkezünk el a fasiszmus, a horogkereszt és a nyilaskereszt világán át a második világháborúhoz. Ez a háború, amely vesztegéssel végződött a magyar im-

perializmus számára, meghozta a győzelmet, a felszabadulást a magyar népek. A magyar jobbagy hozzájutott földjéhez és ezzel új lap nyílt a magyar történelemben. Most már csak rajtunk múlik, hogy más ne irhasson erre a lapra, mint a magyar nép. Ebben az irányban a magyar köztársaság kikiáltásával megtörtént az első lépés, amely egyúttal bekapcsolódást jelent az európai népek demokratikus közösségébe.

— A köztársaság záloga a magyar jövőnek — fejezte be beszédét Papdi György elvtárs —, jelenti a békét, a szabadságot, amely határtalan perspektívát nyit meg a magyarságnak. Minthogy köztársaság alatt a modern értelemben vett képviselői demokráciát értjük, ez már maga záloga és biztosítéka annak, hogy a magyar nép nemcsak hűség öröke marad alkotmányának és azt mindenkör mindennel és minden- kivel szemben meg fogja védeni. El-

A kormány kéréssel fordul a nagyhatalmakhoz a külföldre hurcolt magyar javak hazahozatala érdekében

Ezentul golyó által hajtják végre a halálos ítéleteket — Gyöngyössi külügyminiszter Prágába utazik
A Tildy-kormány utolsó minisztertanácsa

Budapest, február 1. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A kormány tagjai csütörtökön délután minisztertanácsot tartottak. Ez volt a Tildy-kormány utolsó miniszteri értekezlete, amelyen Balogh István miniszterelnökségi államtitkár javaslatot tett a németek és nyilasok által külföldre hurcolt magyar javak hazahozatalára felállított kormánybiztosság megszűntetésére. A minisztertanács az ezzel kapcsolatos ügyeket a külügyminiszter hatáskörébe utalta. Tildy Zoltán javaslatára a minisztertanács elhatározta, hogy a kormány kéréssel fordul a nagyhatalmakhoz, tegyék lehetővé a megszállási övezetükben levő magyar javak kiadását és hazahozatalát.

A minisztertanács elhatározta, hogy a köztársasági elnök mellé elnöki hivatalt szervez és hozzájárul dr. Jékely Lászlónak a hivatal főnökévé való kinevezéséhez. Molnár Erik elvtárs, népjóléti miniszter javaslatára 180 millió pengő hitelt szavaztak meg állami

A mozik szombat vasárnap fél 3-kor is játszanak

jen a köztársaság!

A közönség egyemberként zugla rá Papdi elvtárs szavaira: Éljen a köztársaság!

Muzsika és dal köszöntötte ezután a köztársaság megszületését. A Nemzeti Színház zenekara Vaszy Viktor dirigálásával Kodály Háy Jánosnak intermezzóját intonálta, majd Lehotay Árpád igazgató mondotta el nemes stílusművészettel Tompa Mihály »Forr a világ« és Petőfi »Egy gondolat bánt engemet« című költeményét. Király Sándor, a Nemzeti Színház operatársulatának kiváló hősnorja Erkel »Házam, házam...« című áriáját énekelte nagy hatással. A lelkesedés tetőpontra lépett, amikor utolsó számként Szabadi István, a Nemzeti Színház pompás orgánumu énekes Kodály Háy Jánosnak Töbörzóját énekelte el a zenekar és a kórus kísérelével. Az ünnepség a Szózat elhangzása után a köztársaság életével fejeződött be.

tól a munkavállalók ellátásának céljára kapott élelmiszereket teljes egészében köteles a munkavállalóknak természetben kiadni.

A rendelet már február 1-én hatályba lép. Minden olyan élelmiszerjuttatásra tehát, amelyet a munkavállaló ettől az időtől kap, a kollektív szerződések értelmében járó élelmiszer-mennyiségbe be kell számítani. (MTI)

A Móra-dijas Chajtovits és Kartjenov alezredek ünnepelésének programja

A Szegedi Újságírók és Művészek Otthona — amint megírtuk — a Móra Ferenc irodalmi és művészeti díjjal tüntette ki Chajtovits és Kartjenov alezredek városparancsnokokat, az Otthon védnökeit és Kovalev főhadnagyot, a parancsnokság segédtisztjét. A díjakat vasárnap délelőtt fél 12-kor a városháza közgyűlési termében disz- közgyűlésen adják át a kitüntetetteknek. A disz- közgyűlés rendje: 1. Orosz himnusz. Előadja a honvédek. 2. Elnöki megnyitó. 3. A Móra Ferenc-díj alapításának és a választmány határozatának ismertetése. 4. Dr. Pálfi György elnök átadja a díjakat. 5. Valszók. 6. Magyar Himnusz. Előadja a honvédek. A beszédeket Vörös József ny. főispán tolmácsolja.

Délben 1 órakor az Újságíróotthon tisztikara és választmánya ebédet tart a kitüntetettek tiszteletére.

Délután fél 5 órakor orosz hangverseny az Újságíróotthonban P. Radnóthy Éva, Ferencz Anikó, Dénes Erzs és Gáthy Pál közreműködésével. Előadásra kerül még hanglemezen Csajkovszky V. szimfóniája. Belépés csak tagoknak és hozzátartozóknak, vendégek nem hozhatók.

Az emberi lény rejtélyei Bartucz professzor előadása a munkásfőiskolán

(Szeged, február 1.) A szegedi Szabad Művelődési Tanács minden esütörtökön délután meghívott neves előadókkal munkásfőiskolát rendez a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében. Amint beszámoltunk róla, a munkásfőiskola első előadását dr. Bartucz Lajos egyetemi tanár, a kitűnő antropológus tartotta. Most csütörtökön, mulikori előadásának mintegy kiegészítésképpen, ugyancsak ő tartott előadást „Az emberi lény rejtélyei” címmel.

Az előadás előtt dr. Kanyó Béla egyetemi tanár köszöntötte a hallgatókat és kérte fel Bartucz professzort előadás megtartására.

Bartucz professzor első előadásában az antropológia, vagyis az ember- tan kifejlődéséről és rövid történetéről számolt be, most pedig magának az embernek és az ember f. galmának kérdéseiről beszélt igen érdekesen és szívesen.

A továbbiakban igen érdekesen vázolta magának az embernek kifejlődését a neandervölgyi ősembertől, az egyenesjárású majomemberen keresztül egészen a mai homo sapiensig. Az emberiség kialakulását számos fényképpel, ábrával és lelettel világította meg mégjobban a hallgatóságnak. Beszélt az antropológia módszertani kérdéseiről is és ennek során is számos, rendkívül érdekes példával és megfigyelés özlékével keltette fel a hallgatók egytelését nagy figyelmét.

A munkásfőiskola hallgatósága lelkes tapsal köszöntötte meg a kitűnő tudós igen érdekes előadását.

Felszólalás a reakciós magyarok ellen a belgrádi parlamentben

(Belgrád, február 1.) A belgrádi parlamentben most vitatják meg az alkotmánytervezetet. Felszóalt Szalai József képviselő is előbb magyar, majd szerb nyelven. Beszédében elítélte a revizionizmust és a reakciót, mely Középeurópában leginkább Magyarországon gyökeredzett meg.

Ajánlja a reakciónak, hagyjon fel káros tevékenységével, a dolgozó magyarságnak pedig, hogy bunkós bottal tisztogassa meg a magyar munkáseletet a mérgező elemektől.

Figyelem! Ügynekkok, Kérvevezetők! Cigarettapapír, naptárak és mindennemű papíraru előadására helybeli körzetvezetők az ország minden részében, a legkisebb faluban is György Imre Budapest, Telefon: 380-515 V. Deák Ferenc-utca 15 felvétetnek.

A Gazdasági Főtanács rendelete a dolgozók élelmiszerellátásáról

Ha a munkaadó nem tudja természetben teljesíteni az ellátási kötelezettséget, úgy köteles megváltást fizetni — A megváltási összeget a G. F. hetenkint állapítja meg

(Budapest, február 1.) A Magyar Közlöny pénteki száma közli a Gazdasági Főtanács fontos rendeletét a kollektív (tarifális) szerződés hatálya alá tartozó munkavállalók élelmiszerellátásáról.

Eszerint a munkások a kollektív szerződésben megállapított bérükön felül a kollektív szerződések értelmében élelmiszerjuttatásban is részesülnek. A rendelet részletesen meghatározza a bányászok és nehéztímunkások részére kiutalandó kalóriamennyiséget, majd felsorolja azokat az élelmiszereket, amelyeket a munkaadó köteles a munkavállalónak kiszolgáltatni. Majd így rendelkezik:

Ha a munkáltató a fent felsorolt élelmiszerekkel nem tudja helyettesíteni a szerződés szerint járó élelmiszereket, köteles a természetben ki nem adott kalóriamennyiség pénzbeli ellenértékét hetenkint a bérfizetés alkalmával megváltani.

A Gazdasági Főtanács hetenkint

állapítja meg és teszi közzé a megváltás mértékét. A munkavállalót megillető kalóriamennyiségbe beszámít az a kalóriamennyiség is, amelyet a munkavállaló a vállalat által nyújtott élelmiszer keretében kap, viszont ezért a munkáltató a munkavállalótól február 1-e után semmiféle megtérítést nem követelhet. Azok az önellátók, akik valamely élelmiszer tekintetében hatósági ellátásra nem igényjogosultak azt az élelmiszert az üzem útján természetbeni juttatásban sem kaphatják meg, viszont a munkáltató a megváltási összeget nekik is köteles kifizetni.

A jegyre beszerezhető élelmiszercikkek a természetbeni szolgáltatási kötelezettségbe beszámítanak. Ha a munkavállaló jegyét beváltás céljából a munkáltatónak nem adja át, a munkáltató nem a kalóriának arra a hétre megállapított értékét, hanem a jegyre beszerezhető cikkek hatósági árát köteles a munkavállaló részére kiadni. A munkáltató a közellátási hatóságok-

Mozik műsora

Korzó Mozi

Ma és mindennap Cecil b. de Mille hatalmas alkotását Amerikai Paramount óriásfilm! Barbara Stanwick izgalmas főszereplésével: Acélkaraván. Előadások kezdete: fél 3, negyed 5 és 6 órakor. Áramkörtörzés esetén fél 5 és 6-kor. Telefon 6-24.

Széchenyi filmszínház

Ma és mindennap az örökszép amerikai filmsoda: Rose Marie. Főszerepben a világhírű énekespár: Nelson Eddy és Jeanette Mac Donald. Azonkívül: Remek kísértő műsor. Előadások kezdete negyed 5 és 6 órakor.

Belvárosi Mozi

Ma és mindennap bemutatásra kerül Charles Laughton grandiózus filmje: Notre Damei toronyőr. Hugo Viktor világhírű regényének filmváltozata. Előadások kezdete: fél 3, negyed 5 és 6 órakor. Telefon 6-25.

Legközelebbi műsor: Nők egymás között.